

Prezentačný deň k problematike environmentálnych záťaží
17. marec 2015 • Hotel LUX • Banská Bystrica

Sanácia environmentálnych záťaží po Sovietskej armáde

Skúsenosti Ministerstva obrany SR

Investícia do vašej budúcnosti!

Osveta, práca s verejnosťou ako podpora pri riešení
environmentálnych záťaží v SR

Projekt sa realizuje s finančnou podporou Európskej únie
z Kohézneho fondu v rámci Operačného programu Životné prostredie

Sovietska armáda na území SR

- 73 500 vojakov, 18 500 dôstojníkov, 44 340 príbuzných
- 1 120 tankov, 103 lietadiel, 173 vrtuľníkov, takmer 100 ton munície

87 potenciálne kontaminovaných území na 18 lokalitách, z ktorých 15 bolo závažnejšie kontaminovaných

Sanácia environmentálnej záťaže po SA

Finančné prostriedky

- ▶ 1992 – Úrad pre riešenie dôsledkov pobytu sovietskych vojsk na území ČSFR – odhad cez 931 mil. Kčs
- ▶ december 1992 – na prácu Úradu nadviazalo Ministerstvo životného prostredia SR
- ▶ jún 1993 – uznesenie vlády č. 408 ukladá ministrom obrany SR a ministrom ŽP SR zabezpečiť realizáciu sanačných a monitorovacích prác v lokalitách pobytu SA
- ▶ Uznesenie vlády č. 707/1999 – zrušené predchádzajúce uznesenia, činnosť závisela od dohody zúčastnených strán
- ▶ 1993 – 1998 – financie štátneho rozpočtu pridelené MO SR

Sanácia environmentálnej záťaže po SA

Finančné prostriedky

- ▶ od 1999 – prostriedky priamo z kapitoly rozpočtu MOSR
- ▶ odborné a personálne problémy – MO SR bez odborného zázemia
- ▶ rozpočtové problémy – nebolo možné riešiť problematiku sanácií ekonomicky efektívnym spôsobom

2012 – vznik oddelenia riadenia projektov z eurofondov

Sovietska armáda na území SR

Lokality Ministerstva obrany SR:

- ▶ Nemšová – vojenský útvar
- ▶ Ivachnová – Garážový dvor po SA
- ▶ Sliač Letisko Juh
- ▶ Lešť Garážové dvory
- ▶ Lešť Hlavný tábor
- ▶ Rimavská Sobota – areál po SA

Sovietska armáda na území SR

Nemšová – vojenský útvar

- ▶ pobyt SA 1968 – 1991
- ▶ sklady PHM, farby, náhradné diely do kolesovej a pásovej techniky
- ▶ 14.1.1992 – zaevidované havarijné zhoršenie akosti podzemných vôd ako dôsledok nesprávnej manipulácie a skladovania látok ropného pôvodu počas pôsobenia SA

Sovietska armáda na území SR

Nemšová – vojenský útvar

Zdroj: VÚ Nemšová

Sovietska armáda na území SR

Ivachnová – Garážový dvor po SA

- ▶ garážovanie vojenskej techniky, provizórne nadzemné sklady pohonných hmôt, podzemné bunkre ako sklady pre dichlóretán
- ▶ kontaminácia na základe nesprávnej manipulácie
- ▶ vysokorizikové znečistenie, pretože zostáva v pôde a podzemných vodách (v blízkosti Váh)

Zdroj: SAŽP, Riziková analýza 2002

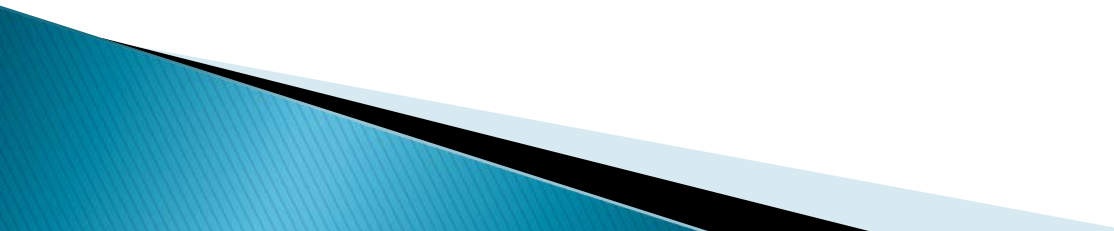
Sovietska armáda na území SR

Sliač Letisko Juh

- ▶ po Sovietoch ostala cca polhektárová plocha nasiaknutá leteckým benzínom
- ▶ desať tisíc hektolitrov leteckého benzínu, nafty a olejov
- ▶ za jeden rok odčerpaných 2 500 litrov ropných produktov
- ▶ zásobovanie potrubím zo zásobníkov z Vlkanovej

Sovietska armáda na území SR

VVP Lešť

- ▶ 50. roky – „malé Rusko“, mesto ohradené plotom, v ktorom žilo do r. 1991 pribl. 3000 vojakov s rodinami
 - ▶ sídlisko, byty, škola, škôlka, poliklinika, kino, divadelná sála, kúpele (sprchy pre 400 vojakov/hod.)
 - ▶ garážovanie vojenskej techniky, zlá manipulácia s ropnými látkami
-

Sovietska armáda na území SR

VVP Lešť

Sovietska armáda na území SR

Rimavská Sobota – areál po SA

- ▶ slúžil na ubytovanie, pobyt vojsk, na opravu, garážovanie techniky
- ▶ skladovanie pohonných hmôt, mazadiel autotechniky a autosúčiastok
- ▶ podzemné i nadzemné nádrže pohonných hmôt, umývacie rampy

Sanácia environmentálnej záťaže po SA

Konanie o určení povinnej osoby

V súlade so zákonom č. 409/2011 Z.z. o niektorých opatreniach na úseku environmentálnej záťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov:

- ▶ november 2012 – MO SR podalo návrh na začatie konania o určení povinnej osoby na Krajský úrad životného prostredia
- ▶ KÚ ŽP začalo konanie o určení povinnej osoby za environmentálnu záťaž
- ▶ december 2012 / január 2013 – keďže nebolo možné určiť povinnú osobu, KÚ ŽP (od 1.1.2013 Obvodný úrad ŽP) zastavilo konanie o určení povinnej osoby
- ▶ apríl 2013 – Uznesenie vlády č. 150 z 3.4.2013 určilo na návrh MŽP SR príslušné ministerstvo – Ministerstvo obrany SR
- ▶ MO SR povinné predložiť Obvodnému úradu ŽP (od 1.10.2013 Okresný úrad ŽP) Plán prác
- ▶ máj / jún 2013 – OÚŽP oznámili začatie konaní vo veci schválenia návrhov Plánov prác na odstránenie EZ
- ▶ jún /júl 2013 – OÚ ŽP schválilo Plány prác

Sanácia environmentálnej záťaže po SA

Žiadosti o poskytnutie nenávratného finančného príspevku z fondov EÚ

- ▶ 30. augusta 2013 MO SR predložilo MŽP SR 6 žiadostí o nenávratný finančný príspevok:
 - opatrenie 4.4 Riešenie problematiky environmentálnych záťaží vrátane ich odstraňovania
 - prioritná os 4 Odpadové hospodárstvo
 - Operačný program Životné prostredie
- ▶ 5. decembra 2013 MŽP SR schválilo MO SR 6 žiadostí pre šesť lokalít
- ▶ 31. októbra 2014 podpísaná Zmluva o dielo spolu vo výške 11 384 156,07 EUR

Sanácia environmentálnej záťaže po SA

- ▶ v súčasnosti už prebiehajú na všetkých lokalitách sanačné práce, ktorých ukončenie je plánované do konca roku 2015

IVACHNOVÁ

Sanácia environmentálnej záťaže po SA

- ▶ v súčasnosti už prebiehajú na všetkých lokalitách sanačné práce, ktorých ukončenie je plánované do konca roku 2015

RIMAVSKÁ SOBOTA

Sanácia environmentálnej záťaže po SA

- ▶ v súčasnosti už prebiehajú na všetkých lokalitách sanačné práce, ktorých ukončenie je plánované do konca roku 2015

NEMŠOVÁ

Sanácia environmentálnej záťaže po SA

- ▶ v súčasnosti už prebiehajú na všetkých lokalitách sanačné práce, ktorých ukončenie je plánované do konca roku 2015

SLIAČ

Sanácia environmentálnej záťaže po SA

- ▶ v súčasnosti už prebiehajú na všetkých lokalitách sanačné práce, ktorých ukončenie je plánované do konca roku 2015

LEŠŤ HLAVNÝ TÁBOR

Sanácia environmentálnej záťaže po SA

- ▶ v súčasnosti už prebiehajú na všetkých lokalitách sanačné práce, ktorých ukončenie je plánované do konca roku 2015

LEŠŤ GARÁŽOVÉ DVORY

ĎAKUJEM ZA POZORNOSŤ

Ing. Juraj ČERVENÝ

oddelenie riadenia projektov z eurofondov
Ministerstvo obrany Slovenskej republiky

tel.: 0960 317 334

mobil: 0903 820 296

e-mail: juraj.cerveney@mod.gov.sk

Zdroje:

- ▶ Ing. Katarína Paluchová, SAŽP Banská Bystrica, Ing. Renata Ondrejčáková, Ministerstvo obrany SR, Súčasný stav lokalít poškodených činnosťou bývalej Sovietskej armády, 6/2008 ENVIROMAGAZÍN
- ▶ Správa o stave odstraňovania ekologických dôsledkov pobytu bývalej Sovietskej armády na území Slovenskej republiky a návrh na presun gescie za riešenie problematiky na Ministerstvo životného prostredia SR
- ▶ <http://www.sme.sk/c/5942459/ako-tu-zili-a-ako-odisli-sovietski-vojaci.html>
- ▶ <http://www.sme.sk/c/5944038/sovieti-po-sebe-zanechali-spust.html>
- ▶ VÚ Nemšová